

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint ötször: vasárnap, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 155. szám Gergurov-féle házban.
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
lemények intézendők és minden díjak fizetendők.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 ft. — Félévre 4 ft. — Negyedévre 2 ft.
Néptanulóknak egész évre 6 ft. — Félévre 3 ft.
Negyedévre 1 ft 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr. a vasárnapi szám 10 kr.

A belügyminiszter a jegyzőkről.

A belügyminiszter annak a küldöttségnek adott válaszárol, mely őt a magyar községi és körjegyzők országos egyesülete nevében tiszteletbeli tagul lett megválasztásáról értesítette, akként nyilatkozott, hogy elismeri a jegyzői kar hivatásának fontosságát s ennek betöltése által a haza körül szerzett érdemeit. Hangsúlyozta a miniszter, hogy a magyar jegyzői kar egyáltalában nem szorul senki védelmére, inkább csak arra van szükség, hogy az érdemek részeltessenek kellő és általános méltatásban.

Mindenesetre nagy elégtételre szolgált a jegyzői karnak e nyilatkozat, annak szájából hallva, a ki egyrészt legfőbb princípálisuk, másrészt ugyan az a férfi, a ki a jegyzői kart, utóvégre is nem tagadható kivetni való elemeiért minden kimélet nélkül tudta kritizálni.

És a mikor a miniszter e nyilat-

kozatát konstatáljuk, talán ez nekünk is bizonyos elégtételül szolgálhat, mert mi voltunk, a kik mindenkor hangoztattuk, hogy a jegyzői állás egyike azon állásoknak, melyekben a kornak használni legtöbbet lehet.

Mi hangsúlyoztuk mindenkoron, hogy a jegyző, ki hivatásának magaslatán áll, kötelességeit hiven és lelkiismeretesen teljesíti, ki községének ügyeit szíven viseli, az népének, községének hálijára érdemeket szerzett.

De sokszor hangsúlyoztuk, s azt hangsúlyozni meg nem szűnünk soha, hogy az a jegyző, ki kortes érdemekenél egyebet felmutatni nem tud, ki nem községe érdekeit, de saját meggazdagodását tartja mindenkoron szem előtt, ki, hogy pénzt szerezhesen, jogellenes, sőt bűnös cselekedetek elkövetésétől sem retten vissza, az a jegyző éppen a jegyzői kar jól felfogott érdekében tüzzel-vassal pusztítandó.

És speczialiter megyénkről szólva, ha az epuralóit követeltük, ezt csak

is a jegyzői kar érdekében tettük, s hogy erre az epuralóra bizony a jegyzői karnak szüksége volt, — a jelenről ezuttal ne beszéljünk — azt fájdalom nagyon is igazolták azok az esetek, a melyekben az epuratiót egy pisztoly durranás végezte el.

És ha mi úgy fognók találni, hogy e tárgyról a jelen időben beszél-nünk nem kell, ha ez esetekről beszélve mindenkoron a per factum használatára váland szükségessé, ennek mi fogunk örülni legjobban, s ez örö-münknek nyilant kifejezést adni egyáltalán nem fogunk tartózkodni.

Városi ügyek.

Zombor szab. kir. város gazdasági és pénzügyi bizottsága f. hó 28-án d. u. 4 óra-kor ülést tartott s az október 3-án megtar-tandó közgyűlés elé terjesztendő tárgyak közül azokat, melyekre nézve előkészítő kö-zzei tárgyalta. A bizottságban Schlagetter Gyula polgármester elnököl s jelen voltak Fejér Gyula apát-plébános, Bittermann Nan-dor, dr. Grüner Samu, Henneberg Sándor Vukicsevits tanácsnok, Heinecz főszámvévő-Gergurov főmérnök, Pocsay ügyész, Gyu-

TÁRGYA.

Varga Jóska.

— A „Zombor és Vidéke” eredeti társzaja. —
Irtá: Korpási István.

Multak az évek s a gyermekévek bohó-kás tettei mind jobban kezdtek elmaradni. A kisdiaokból nagy diákok, a nagy diáko-kból emberek, számottevő emberek lőnek a társadalomban s úgy látszott, mintha a ken-nyer utáni hajszában talán el is feledtünk volna ábrándozni.

Ugy estenként ki-kiültem a lugasba, hogy ábrándos lellem az elmúlt gyermek-évek aranyos álmaiban gyönyörködtessem. És feltartul előttem újra a mult. Lattam ma-gamat, mint csapongó kedélyű kis gyerme-ket, aki futkos a mezőn a hímes lepkek után, aki homokból gödröt csinál a kis kertbe és csigákat, pattogányokat meg cinczereket gyűjt bele, gondosan rájuk parancsolván, hogy nem szabad kimenniök, mit persze ezek semmi figyelembe sem vesznek; lattam tár-saimat, kik most megannyi hasznos tagjai a társadalomnak, mint kis fiukat, hogy hogy veszekednek egy darab vajas kenyér fölött, hogy csinálják a sárkányt, hogy hengerbuc-záznak le a dombrol es olyan édes, olyan gyönyörű volt ez a kép. Lattam azután Varga Jóska, hogy rendezkedik fölöttünk, mint va-lami kis király, csapadba állt bennünket: ő a kapitány. Hogy tanit bennünket: vigyázz! szalutálj! jobbra át! indulj!

Ábrándozásomban észre sem vettem,

hogy kis feleségem oldalam mellé simult, hogy gyöngéden fülembe suttozja: kész a vacsora. Hiába! Nemesak ábrándozásból él az ember.

Alig ülünk le az asztalhoz, midőn ki-vülről olyforma ajtókaparás hallatszott, mint mikor valaki nem találja hamarjában a kilin-cset és előkészületeket tesz ama fontos ese-mény eldöntésére: vajjon be jöjjön-e, vagy nem. Végre kinyílt az ajtó.

Sápadt, rongyos ember volt, mindamel-lett hatalmas alak; beesett arczán az évek szenvedéseinek mély barázdájával. Meztláb volt és nadrágja bokáig sem ért, hol ron-gyos foszlányokban vegződött. A kabátjáról látszott, hogy valamikor másnak volt szabva, mert amint esetlenül lelogazta a kezét, majd a könyökeig ért az ujjja.

Neki tamazkodott az ajtónak és ügyet-lenül forgatta zsiros peremű kalapját:

— Uram! tekintetes uram! szegény ember vagyok, két napja nem ettem.

Olyan különösen rezgett a hangja és olyan ismeretes hangzással, hogy jobban megnéztem ezt az embert. Semmi kétség, ez a Varga Jóska hangja.

— Jóska te! te vagy? Ismersz-e?

Bután nézett rám az a nagy izmos alak. Látszott rajta, hogy meg van illetődve, hogy eltaláltam a nevét.

— En vagyok — a Ferkó — tudod, akít annyiszor elnadrágtoltál — tettem hozzá mosolyogva, hogy kissé felbátorítsam.

Végre felvetette nagy boglyas fejét és rámnézett:

— De igen! ismerem a tekintetes urat,

ott lakott a Varga-utczában a Metykó susz-ter mellett!

— Az az! — kiáltottam örömmel. Na ládd, hogy megismertél. Ejnye Jóska mivé lettél! Hát csavargásra adtad a fejed? Ilyen nagy erős ember!

Beszélni akart, de ajka csak rángatód-zott. Egy látszott, hogy szemrehányásom megindította. Lattam aztán, hogy éhes, oda-tuszkoltam az asztal elé: egyék. Nagy hu-zodozva helyet foglalt és kevés idő múlva mindent lepusztított róla. Aztán megeredt a nyelve:

— Hej tekintetes ur! (szegény falusi jegyző voltam) Hol vannak azok a régi jó idők, mikor még együtt játszottunk! Mikor együtt jártunk iskolába! . . . Azóta nagy idő eltelt. En belőlem szegény csavargó lett, magából meg ur! Sok helyütt megfordultam . . . Felkerestem a rossz társaságokat . . . csavargó lett belőlem . . . Hej! csak szegény édes apám meg ne halt volna! Most én is ur volnék, tekintetes ur. Rám adozta utolsó garasát is . . . de en nem szerettem tanulni. Azóta megbántam, nagyon meg-bántam . . .

Es itt elhallgatott. Hangja reszketett és zavarodottan babilta az asztalkendő esücs-két. Egy látszott, mintha durva öklével egy odalopakodó könyvesepet törött volna el. És folytatta:

— Elrontott a rossz társaság . . . Kor-hely, csavargó lettem. Voltam udvaros, béres, kocsi, de mindennűn elcsaptak, mert réz-gezes voltam . . . Aztán . . . aztán . . . lopásra vetemedtem . . . Megbecselenitettem

risits fő- és Matizcz aljegyző. A letárgyalat ügyek a közgyűlésnek fognak ismét tárgyalás alá kerülni. Érdekes volt a budapesti Látozókönyv Lapja azon kérése, hogy a város adjon neki 200 ft subventiót, mert a város főbb épületeit le fogja fotografálni s a lapban közzélni. A bizottság bizonyára arra való tekintettel, hogy a „Bácskai Karczos” ugyanezt ingyen cselekszi meg, a kérést megtagadta. Az ülés befejezte után a jogügyi bizottság tartott ülést tárgyalva a Falcione-félsz alaptörvény módosítását, t. i. a ministerium azt kívánta, hogy az ösztöndíjat csak zombori születésű kapja. A jogügyi bizottság nem fogja javasolni a közgyűlésnek, hogy az alaptörvény-ilevel ily értelemben módosítsa, mert ez illiberalis intézkedés volna. Érdekes a dolgban az, hogy ezuttal a ministerium kivételkép jóváhagyta a Radics Aladárnak történt ösztöndíjadást, mit egy ízben megváltoztatott. Radics ugyanis nem zombori születésű, de atyja mint zombori főgimn. igazgató érdemeiért szerzett a város tanügye körül.

A mosztári milliomos.

Szenzációs csalásról értesítik lapunkat. Elelmes család volt Zomborban a 27-én s legott megismerte a helyzet előnyeit. Először is Haris és Bergenthál üzletét kereste föl, hol rövid beszélgetés alatt mint mosztári milliomos mutatta be magát, ki leányát akarja itt Zomborban férjhez adni s különféle kelengye-tárgyat rendelt meg. Mikor aztán sikerült neki Haris bizalmát teljes mérvben megnyerni, fölkerete, hogy vezesse el más üzletekbe is. Haris a milliomos iránti udvariasságból elkísérte vendégét — Szandits Szvetozár — Koszanits s Scherer üzleteibe s mindenütt sietett a jeles „Kundschaft” milliomos szép tulajdonságait megsgni, szíves „mihez tartás” végett. Szandits Szvetozár, — ha ugyan így hívják — bevásárolt mindenül. Scherernél két szoba bútort, egy selyem-boudoirt, melyet Mosztárba óhajtott küldetni 400 ft kiakudott árért. Del volt s a milliomos ebédelni ment, Scherer azon tündött, hogy nem volt-e nagyon is olcsó szemben a gavallér milliomossal. De ebéd után arról győződött meg, hogy a milliomos farkas ember, mert alig tette le a kés-vellát, már is hozzásietett azzal, hogy sokallja a 400 frtot s nem ad többet 350 frtnál. Ugy is létre jött az alku. Hanem aztán a milliomos egy kéressel állt elő. A postán van pénze, de két óra előtt

nevetem és senki sem huzodott hozzám. Börtönbe tettek . . . és mikor ottan kikerültem, sehol sem adtak foglalkozást, mert azt mondták, nem való vagyok becsteltes emberek közé. Azóta így csavargok egyik helyről a másikra. Csavargó lettem — tette hozzá sóhajva . . . csavargó! . . .

Ugy megajánlám ezt a szegény szerencsétlen embert. Elvégre is nem ő az oka, a társaság, a rossz társaság vitte oda.

Feleségem aztán agyat csinált neki a konyhában, amire levette magát és pár perc múlva már erős horkolás hirdette, hogy alussza az igazak álmát. Szegény ember! Hisz álmódni csak talán szabad becsteltes-ségről ő neki is.

Sokáig nem bírtam aztán elaludni. Ennek az embernek a sorsán tépelődtem folyton. Átgondoltam szerencsétlen helyzetén és épen arról gondolkodtam, miféle állást tudnék neki szerezni, míg végre engem is elnyomott az álom . . .

Másnap reggel már hült helye volt Varga Jósának. Elment talán meg éjszaka. A lelkiismerete kergette el. Olyan felszelyezve érezte magát az egyszerű, becsteltes emberek között, hogy nem bírt maradni.

Egyszer hallottam aztán, hogy valami Varga József nevű munkás részeg állapotban leest az emelvényről és szörnyet halt. Boldogtalan ember! Ugy járt, mint az apja. Egy könyvet áldoztam emlékének s azóta kis fiamat nem győzöm elégyszer inteni: Fiam, kerülj a rossz társaságot!

ki nem kaphatja s hamarosan 50 frtra van szüksége, ha Scherer kölcsönadhatná. Hogy ne adna Scherer egy jó „Kundschaft”-s egy milliomosnak. Az ötvenes hamarosan átvándorolt Szandits zsebeibe, a ki sietett rögtön a „posta”-ra. Dehogya a postára, előbb a „Vadászkürt”-be, hol már fülíg adós volt a kellenek, portásnak s hol szobájában egy szál inggallér s egy elnyűtt nyakkötője lógott a szegen. Szandits az 50 frtból fizethetett s rögtön utra kelt állítólag pen pedes apostolorum Bezdán felé. Scherer, a ki 2 óra után már szívesen fogadta volna a kölcsön visszaterítését, keresni ment a milliomos s csakhamar tisztába jött a helyzettel. Persze a rendőrség már csak üthette Szandits nyomát, s szerencse lesz, ha a bezdáni csendőrség, — kiknek dr. Gertinger főkapitány rögtön sürgönyözött, fölismerik a jó madarat s letartóztatják. Ugy beszélnek, hogy az ügyes „Hochstapler” szívesen látott vendége volt Harisnak saját házában s hogy Coszanits nem akarja elárulni, mennyit adott neki kölcsön?

Hírek.

— **Előfizetőinkhez.** Mint azt lapunk tegnapi számában megírtuk, a „Zombor és Vidéke” folyó évi október hó 1-től politikai napilap leend. Mi tudatában vagyunk azon kötelezettségeknek, melyeket a napenként való megjelenés reánk ró, s bár nem gondolunk arra, hogy afővárosi napilapokkal keljünk versenyre, mégis legfőbb törekvésünk az leend, hogy olvasó közönségünk minden fontosabb eseményről lapunk útján nyerje az első — lehető kiemertő értesülést. Heti mellékletünket, a „Bácskai Karczos”-t ezentul is rendszeresen vendik olvasóink, azonkívül minden előfizetőnk karácsonyi ajándékul a „Bácskai Naptárt” kapja, melyről bizvást elmondhatjuk, hogy ily terjedelmű és ily értékes tartalom naptár nem csak a Bácskában, de vidéken egyáltalán még meg nem jelent. Ezen általunk nyújtott előnyökkel szemben természetesen fogják olvasóink találni, ha az eddigi előfizetési árakat esekély mérvben emeljük. A „Zombor és Vidéke” előfizetési ára f. évi október hó 1-től egész évre 12 frt, félévre 6 frt, negyedévre 3 frt leend. Azon tisztelt előfizetőink, kik előfizetési díjaikat az év végéig küldötték be, az 1 frtyai különbözethetnek mielőbb leendő szíves beküldésére tisztelettel kérjük.

— **Szélhűdés érte** Metz János zombori mészáros és marhakereskedő tegnap Budapesten. Metz tegnapelőtt ment Budapestre, hogy felhajtott 26 darab hizott ökrét eladva, ezen a pénzen és a magával felvitte nagyobb összegben majd egy provinciális vásáron sovány marhát vásároljon. Tegnap meg vígan borogzott egy budapesti vendéglőben egy zombori földiével, a ki ma reggel megerkezve izenetet hozott Metz feleségének, a kinek legnagyobb esodálkozására épen jelenlétében hozták a szerencsétlenséget tudósító sürgönyt. Metzet súlyos betegen kórházba szállították, családja pedig a mai gyorsvonattal Budapestre utazott.

— **Utközben megbéolyodott.** A ma dében Gombos felől utazók egy izgalmas jelenetnek voltak önkénytelen tanúi. Gernya József kukuloviczei (galicziai) születésű vasutépítési munkás Bosznijából hazajövet, mielőtt a vonat Zomborba érkezett, hirtelen megőrült. A bobzódó örfjögés tünetei között megtámadta utitársait, majd az elősiető vasuti személyzetet, sőt a szolgálatot terjesztő rendőrt lábán megharapta. Alig voltak képesek meg-

fekezni s kocsiába ültetve a kórházba szállítani. A kórházban kissé lecsillapult. Kiletét a nála levő iratokból állapította meg a rendőrség.

— **Véres verekedés.** Leb József foglalkozás nélküli egyen a mai hetivásárból származó valamely üzleti differenciál akkent akart Kolompár József lókupecezel elintezni, hogy egymás hajánkat kaptak, amiből azután nagyobb szerű verekedés támadt, úgy, hogy mindket küzdő fél mar verrel volt borítva, mikor az elősiető rendőr őket egymástól elválasztotta.

— **Tanítói gyűlés.** A bacs-topolyai esperesi kerület róm. kath. tanítói folyó hó 25-én Pacséron tartották rendes őszi gyűlést. — Balassy Endre esperes pébános, cz. kanonok elnökölt. Krappenheim Nándor pacseri kántor-tanító felolvasást tartott a jellemképzésről. Terjedelmes szép dolgozata mely szakképzettségéről és nagy szorgalomról tanuskodik. A tantestület nehány hozzászólás után magáévo tette s a felolvasót megéjente. Csizmar Mihály bajsai tanító a tüzoltársról tartott gyakorlati föllepest, mi tetszésel fogadtatott. A gyűlés fel 3 órakor oszlott szét, a midőn Krappenheim Nándor társas ebédre hívta meg a jelenvókat.

— **Tüz Ó-Becsén.** Szegén reggeli 4 órakor a város éjszakkéleti szögén kigyult a Deak-féle ház, a mely teljesen leégett.

— **Halálozás.** Stein Ignacz bogojevai földbirtokos tegnap 67 éves korában elhunyt.

— **Hymen.** Czorda Bódog kuriai másodelnök leányát, Mariska kisasszonyt eljegyezte dr. Tóth Kálmán budapesti ügyvéd.

— **Ó-Becse költségvetése** akarmely rendezett tanácsú város költségvetését is tulajdonjaja nagy kiadásaival. A költségvetés szerinti a jövő év 359 ezer 547 frt 25 kr. bevételével szemben 349 ezer 686 frt 66 kr. kiadás szerepel. Közél vagyunk hozzá, de még nincs pótdó. A kiadás legnagyobb tételei: a felekezeti kiadásokra 28.537 frt 20 kr., ovodákra 25 ezer frt, a katonák beszállásolásra 35.000 frt stb.

— **Halálozás.** Kováts János Bezdán egy általánosan tisztelt alakja, Csirszka Konrad a szegedi kereskedelmi és iparkamara kültagja, bezdáni tekintélyes kereskedő apósa 67 éves korában folyó hó 27-én Bezdánban elhunyt.

— **Halálozás.** Endres József ezirkustulajdonos és igazgató, ki tavaly nyáron tarsulatával Zomborban is tartott előadásokat, a napokban Temesvárt elhunyt.

— **Ó-Becse kiállítói.** Az ezredéves kiállításon ez ideig a következő ó-becsei iparosok jelentettek be részvételüket: Gerber Nándor sörfőző — hordó söröket, Müller János óras, toronyórát működésben, Milovanov Szvetozár kalapos ottani viseletű kalapot, Szeckár János kerékgyártó vas nélküli kocsit, Weigner József vésnök rajzot és vésési, Nagy Károly kovács kocsit vasalást, Stolcz Péter kádár jégsekrenyt, Első Bácskai keményítőgyár résztv. — keményítőt, Gulyás Boldizsár szijgyártó löszerszámot, Róth Manó szűcs szűcs árúkat, Keszler Simon — férlásbú ruhákat, Löwy Lajos nyomdász — nyomdai és könyvkiötészi munkákat, Bosányi Czeccília himző — himzet képet. Eddig tehát 13 kiállító jelentkezett.

— **Az 1896. évi ezredéves országos kiállítás** kereskedelmi, pénz- és hitelügyi csoportja létesítésére kereskedők és pénzintézetek összesen 62,231 frtot ajánlottak fel, melyből tényleg befolyt 47,321 frt 67 kr. Ezen összegben a megyénkbeli pénzintézetek következőképen paricipálnak: 1. Az ó-becsei önszegélyző szövetkezet 60 frtot, 2. A zenta-vidéki takarékpénztár 150 frtot, 3. Almás járási takarékpénztár 50 frtot, 4. Petrováci előlegezési egylet mint szövetkezet 30 frtot, 5. Sztanisiesi takarékpénztár 45 frtot, 6. Ó Kéri takarékpénztár 5 frtot, 7. Bacs-Omoroviczai takarékpénztár 20 frtot, 8. Ó-és Uj-Sóvéi takarékpénztár 30 frtot, 9. Tiszta-

A legjobb és legegészségesebb francia cigaretta-papír a

LE GLORIA

Gloria-Patent minden egyes lap leoldható!

József Bardou és fiától Perpignan és Párisban. Kapható minden fősze, papírkereskedésben.

Üzleti hirdetés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **Zomborban, a fő- Kossuth-utcában** lévő **Klein Ede-féle** üveg-, edény- és porcelán-tüzletet f. hó 17-én megyettem, s azt a kor igényeinek képest a legdivatosabb s legjobb minőségű árukkal fogom újra felszerelni. Mídon ezt a mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozom, egyszerűségi bátorkodom felkérni, hogy üzletemet nagybecsű támogatásával megtisztelni sziveskedjék.

Különösen ajánlatos díratos fűgő-lampa és majolika-díszágyaimat, terracotta- és sybolite-figuráimat, china-ézüst edényeimet s francia bacarat-ivó-készletemet. Az üvegeszközök számlájába vágó mindenemű üvegezők, tempón-erűtők, kárikat-tábla és koperektek elkészítési a legrovidebb idő alatt pontos kivitelben elvállalom.

Mídon en ezgátsna vagyok a farkasvögyi világhírű üvegtárlagárnak, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a legjobb minőségű és legolcsóbb üvegtárlagár szolgálhatom ki t. verőimert.

Üzletemet a n. é. közönség szives partfogásába ajánlván, maradván

kiűnő tiszteltetl

Pock László.

HARISNYAKÖTŐDE.

Téli és nyári harisnyák

fejelése	15 kr.
pamuttal	30—35 kr.
egész harisnyakötés	35 kr.
pamuttal	80 kr., 1 frt.

Kötésre elvállaltatik minden színű pamutban: gyermek fejkötők, tricót derekak, Gamaschnik, alsó szoknyák, sálók, has és térdkötők, vadászharisnyák legszebb kivitelben. Pamutban legnagyobb raktár. Kézimunkákban meglepő választék.

Tisztelettel
Engel Mór.
Zombor, Kossuth-Lajos-utca.

Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltetnek.

HARISNYAKÖTŐDE.

Walszer Ferencz-féle

ALAPITTATOTT 1858.

ELSŐ MAGYAR GÉP- ÉS TŰZOLTÓ-SZER-GYÁR

Harang- és érezöntöde részvény-társaság
BUDAPESTEN, VII. kerület, Rottenbiller-utca 66. sz.

Következő főosztályokat foglal magában:

<p>I-ső osztály.</p> <p>TŰZFECSKENDŐK gőz- vagy kézhajtásra, kerti fecskendők, viz-szállítók, mindennemű tűzoltószerek, vízfordók, létrák, egyéni felszerelések, tornaeszközök, közszolgálati szerek és eszközök, nevezetesen: utcai locsoló-gépek, utca-öntöző-kocsik, himbatargonczák szeméthordásra és utcaik locsolására, pöczegödör- és csatornatisztító gépek légszivattyúval (nappali búzmentes munkához), fertőztelenítési szerkocsik, mentősisak füst- és fojtógázok (borpince) ellen</p>	<p>II-ik osztály.</p> <p>VIZMŰVI OSZTÁLY. Szivattyúk minden célra és minden nagyságban bármínő folyadékok szállítására, minden a vízműtani szakmába vágó gépek, vízvezetékek ipari vagy gazdasági célokra, vízvezetékek városok számára, nyilvános vagy községi fürdőházak, ház-vízvezetékek, fürdők, búzmentes árnyékszekék, csatornázások, központi fűtések lég-, víz- vagy gőzzel, melegházak fűtési berendezése, forrásvíz emelőgépek (Oellwter Walszer-féle szabadalom) ásványvízek palackozására.</p>
<p>III-ik osztály.</p> <p>ÉRCZ- ÉS HARANGÖNTÖDE. Harangok minden nagyságban, összhangzó harangcsoportok, szabadalmazott felszereléssel és vasharanglábak, érezöntvények rajz vagy minta szerint ipari és forgalmi célokra.</p>	<p>IV-ik osztály.</p> <p>SISAK ÉS KATONAI FELSZERELÉSEK. Sisak, sapkák, bármely egyenruházott csapatok részére szükségelt fővagneműek vas, érc, bőr vagy szövettől, oldalfegyverek, bőrárúk, szíjneműek és teljes egyéni felszerelések.</p>

Árjegyzékek és költségtervezetek díj- és bérmentve szolgáltatnak.